

İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 1

1. İslam tarihinde ortaya çıkan problemlere âlimlerin çözüm üretmeye çalışması ve dine aykırı düşmeyen farklı bütün yorumlar hakikatin ortaya çıkmasına katkı sağlayan çabalar olarak görülmelidir. Bunun için de İslam dünyasında ortaya çıkan ve vahyin özüne ters düşmeyen tüm yorumlar, farklılıkları temsil eden bir kültürün zenginliği olarak görülmesi ve hoşgörü temelinde değerlendirilmelidir.

Buna göre İslam düşüncesindeki farklı yorumlarla ilgili aşağıdaki sonuçların hangisine varılamaz?

- A) Kolaylık sağladığına
- B) İnsan ürünü olduğuna
- C) Din değil dinin yorumu olduğuna
- D) Düşünce zenginliğini gösterdiğine
- E) Sorunlara çözüm arayışı olduğuna

2. Kur'an-ı Kerim'de;

- tek manalı olup yoruma ihtiyacı olmayan,
- manası başka bir açıklamaya ihtiyaç duyurmayacak ölçüde açık seçik

olan ayetlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mesânî
- B) Muhkem
- C) Mekkî
- D) Müteşabih
- E) Medenî

3. İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?

- A) Din değil, dinin anlayışıdır.
- B) Sorunlara çözüm arayışıdır.
- C) Bir metodolojiye dayanan fikirlerdir.
- D) İnsan kaynaklı olduğundan hata içerebilir.
- E) Dört mezhebin ortaya çıkmasıyla son bulmuştur.

4. • “Andolsun, biz bu Kur'an'da insanlar için her türlü misali değişik şekillerde açıkladık. Fakat insan tartışmaya her şeyden daha çok düşkündür.”

(Kehf suresi, 54. ayet)

- “... Onun (Kur'an) bir kısım ayetleri muhkemdir ki bunlar kitabın esasıdır, diğerleri ise müteşâbihtir. Kalplerinde sapma meyli bulunanlar, fitne çıkarmak ve onu (kişisel arzularına göre) te'vil etmek için ondaki müteşâbihlerin peşine düşerler. Hâlbuki onun te'vilini ancak Allah bilir; bir de ilimde yüksek pâyeye erişenler. Derler ki: Ona inandık, hepsi rabbimiz katındandır. (Bu inceliği) yalnız akliselim sahipleri düşünüp anlar.”

(Â-i İmrân suresi, 7. ayet)

Bu ayetlerde İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarına etki eden;

- I. insan yapısı,
- II. dini metinler,
- III. kültürel farklılık,
- IV. coğrafi farklılık

gibi faktörlerden hangilerine işaret edilmiştir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız IV.
- C) I ve II.
- D) II ve III.
- E) III ve IV.

5. **İslam düşüncesinde** “dinin inanç esaslarını veya amelî hükümlerini anlama ve yorumlama konusunda kendine özgü yaklaşımlara sahip düşünce ekollerine” **verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Tarikat
- B) Mezhep
- C) Hizb
- D) Tasavvuf
- E) Topluluk

6. İmam Şafii, dönemin ilim merkezlerini gezerken gördüğü farklı bölgelerin geleneklerini tanıdıkça daha önce bir konuyla ilgili verdiği bazı fetvalarını bulunduğu çevrenin şartlarına göre gözden geçirmiş ve fetvalarında değişikliğe gitmiştir.

Bu durumun gerekçesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Fetvaların her bölge için geçerli olması
- B) İslam'ın her kültüre özel ilkelerinin olması
- C) Doğruların kültürden kültüre farklılık göstermesi
- D) Âlimlerin yararlandıkları kaynakların farklı olması
- E) İslam'ın zaman ve mekâna göre yeniden yorumlanması ihtiyacı

İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 1

7. Pek çok Arap kabilesi Arap yarımadasındaki çöllerde göçebe hayatı yaşamaktaydı; pek azı ise yerleşik hayata geçmişti ve olaylara bakışları buna göre şekillenmişti.

Bu parçada İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarına etki eden;

- I. sosyal,
II. coğrafi,
III. insanın yapısı

gibi faktörlerden hangileri vurgulanmıştır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II.
D) II ve III.   E) I, II ve III.

8. Peygamberimizin vefatından sonra kimin halife olacağıyla ilgili tartışmalar, ileri sürülen görüşler ve her görüşün ayet ve hadislerle delillendirilmesi çabaları birçok mezhebin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Bu parçada İslam düşüncesinde yorum farklılıklarına etki eden;

- I. siyasi,
II. dini metinler,
III. insanın yapısı,
IV. kültürel farklılık

gibi faktörlerden hangilerine vurgu yapılmıştır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız III.   C) I ve II.
D) II ve III.   E) II ve IV.

9. Hz. Muhammed'in vefatından sonra İslam düşüncesinde yorum farklılıklarının ortaya çıkmasının öncelikli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslam'ın farklı kültürel havzalara yayılması
B) Müslümanların yeni problemlere çözüm arayışları
C) Dinî metinlerin yapısı gereği yorumlanmaya açık oluşu
D) Müslümanların farklı düşünce sistemleriyle karşılaşması
E) Problemlerin artık peygamber tarafından çözülemeyecek olması

10. Müfessirler Kur'an'ın doğru anlaşılması ve yorumlanması için belli bir metodoloji geliştirmişlerdir. Öyle ki tefsir bu metodolojiye bağlı kalarak yapılabilir. Arapçanın çok iyi bilinmesi, ayetlerin nüzul sebepleri ve vahyin indiği dönemin özelliklerinin iyi bilinmesi, ayetleri birbirleri ile bağlantısını anlama faaliyeti bu metodolojinin ilkelerinden bazılarıdır. Dolayısıyla belli bir yönetime bağlı kalmadan yapılan yorumların sağlıklı olmayacağı gerçeği göz ardı edilmemelidir.

Bu parçada vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müfessirde bulunması gereken niteliklerin neler olduğu
B) Kur'an'ı doğru anlamının nasıl gerçekleştirileceği
C) Dinî metinleri anlamının kolay olduğu
D) Kur'an'ın doğru anlaşılması gerektiği
E) Tefsir ilminin niçin gerekli olduğu

11. Bir yolculukta sahabeden biri başından yaralanır. Yol esnasında gusül abdesti alması gerekir ve arkadaşlarına "Benim teyemmüm yapmam konusunda ruhsat olduğunuzu düşünüyor musunuz?" diye sorar. Onlar da su varken teyemmüm edemeyeceğini, dolayısıyla bir ruhsat olmadığını söylerler. Bunun üzerine adam gusletmiş ancak yarası su alıp kötüleştiğinden dolayı ölmüştü. Durum Resulullah'a bildirilince onlara şöyle çıkmıştı: "Onu öldürdüler... Bilmiyorlarsa sorsalar ya! Muhakkak ki cehalet hastalığının ilacı sormaktır..."

Bu hadisten aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Bir konuda hüküm vermek için o alanda uzman olmak gerekmez.
B) Dinin hükümleri hiçbir gerekçe ile değiştirilemez.
C) Soru sormanın zamanı ve yeri iyi bilinmelidir.
D) Doğru uygulama doğru bilgiye bağlıdır.
E) Kişi bilmediğinden sorumlu değildir.

